

การประเมินการใช้ยา (DUE) โรงพยาบาลบางระกำ จ.พิษณุโลก

● การประเมินการใช้ยา (DUE) โดยเริ่มจากการสั่งใช้ยา Ciprofloxacin injection และกำหนดให้มีการประเมินผลระหว่างสทวิชาชีพและกำหนดindicationในการสั่งใช้ยา, เงื่อนไขการประเมินผู้ป่วยก่อนสั่งใช้ยา เช่น การใช้SIRS,ส่งตรวจการทำงานของไตCreatinine Clearance ทุกครั้ง, การระบุน้ำหนักผู้ป่วย เป็นต้น จากปี 2562 ถึง ปี 2566 มีข้อมูลจำนวนคนไข้และมูลค่าการใช้ยา ดังนี้

- ปี2562 33 ราย จำนวนยา 775 vial รวมมูลค่า 17,825 บาท(23บาท/vial)
- ปี2563 46 ราย จำนวนยา 830vial รวมมูลค่า 19,090 บาท(23บาท/vial)
- ปี2564 24 ราย จำนวนยา 602vial รวมมูลค่า 13,846 บาท(23บาท/vial)
- ปี2565 22 ราย จำนวนยา 488vial รวมมูลค่า 11,224 บาท(23บาท/vial)
- ปี2566 21 ราย จำนวนยา 321vial รวมมูลค่า 7,383 บาท(23บาท/vial)

ผลการติดตามดังตาราง

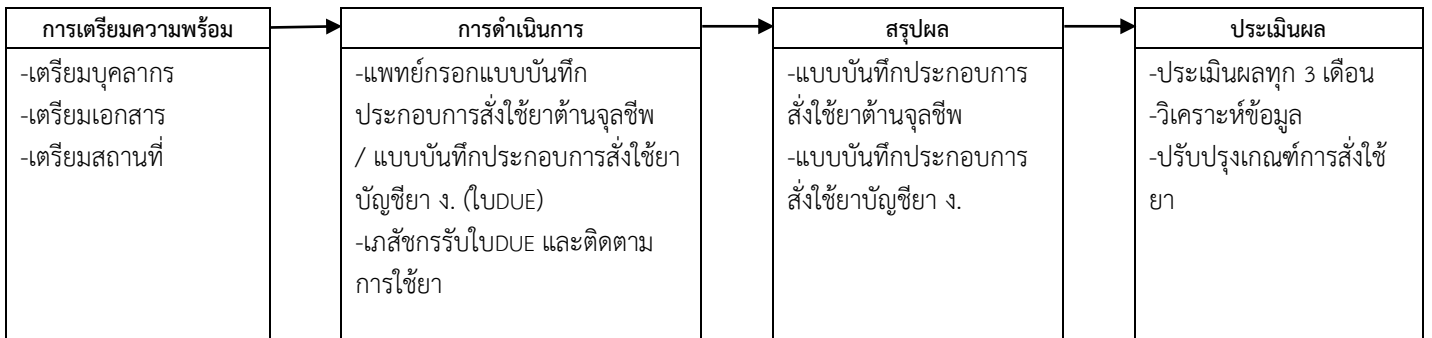
ข้อบ่งใช้	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
	จน.ผู้ป่วย	จน.ผู้ป่วย	จน.ผู้ป่วย	จน.ผู้ป่วย	จน.ผู้ป่วย
Empiric therapy	24	21	22	13	19
Specific therapy	7	6	2	3	0
การใช้ตามข้อบ่งใช้	20 (64.52%)	19 (65.51%)	20 (83.33%)	13 (81.25%)	17 (89.47%)
การใช้ไม่ตรงตามข้อบ่งใช้	11 (35.48%)	8 (27.58%)	4 (16.67%)	3 (18.75%)	2 (10.52%)
การใช้ตามขนาดยาที่กำหนด	30 (96.77%)	21 (72.41%)	20 (83.33%)	16 (100%)	19 (100%)
การใช้ไม่ตรงตามขนาดยาที่กำหนด	1 (3.22%)	6 (20.68%)	4 (16.67%)	0	0
มีการประเมินSIRS	6	22	5	-	-
ไม่มีการประเมินSIRS	25	7	19	-	-
แพทย์ไม่เซ็นแบบDUE/ติดตามไปไม่ได้	2	6	5	5	9
แพทย์เซ็นแบบDUE	31	23	19	11	10
ผู้ป่วยreferจากรพ.พุทธชินราช	8	17	7	6	2
รวมผู้ป่วยใช้ยา(ราย)	33	46	24	22	21

ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานการประเมินการใช้ยา (DUE)

ปัญหา	แนวทางการพัฒนา
แพทย์ยังไม่มีกรกรอกใบDUEตามแนวทางที่กำหนด(ช่วงเวลาเปลี่ยนแพทย์)	แจ้งแพทย์ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
แพทย์มีการสั่งยาไม่ตรงIndicationการสั่งใช้ยาที่กำหนดไว้(มีการเปลี่ยนแปลงแพทย์คนใหม่)	ทีมPTC และICมีการปรับปรุงเกี่ยวกับIndicationการสั่งใช้ยา และแนวทางการสั่งใช้ยาใหม่ให้เหมาะสมกับแนวทางการรักษาในปัจจุบัน และแจ้งแนวทางให้แพทย์ทุกท่านทราบ
การสั่งยาที่ไม่ตรงข้อบ่งใช้ส่วนมากจะใช้ในผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยาในกลุ่มPenicillin และ Ceftriazoneซึ่งแพทย์จะข้ามมาใช้Ciprofloxacinเลยบางครั้งยังไม่พิจารณาใช้ยาตัวอื่นก่อน	ประสานแพทย์ในการปรับปรุงเกี่ยวกับIndicationการสั่งใช้ยา และแนวทางการสั่งใช้ยาใหม่ให้เหมาะสมกับแนวทางการรักษาในปัจจุบัน
การประเมินการใช้ยายังไม่ได้มีการประเมินร่วมกันแบบสหวิชาชีพ	ส่งเสริมให้มีการประเมินร่วมกันแบบสหวิชาชีพ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล (Two-way communication)
การสั่งใช้ยาต่อเนื่องจากโรงพยาบาลพุทธชินราชหรือโรงพยาบาลมหาลิขณเรศวร	ปรับเปลี่ยนในปี2560 โดยกำหนดให้รายที่มีการสั่งใช้ยาต่อเนื่องไม่ต้องทำแบบDUE
มีการสั่งยาในขนาดยาไม่เหมาะสม สาเหตุจากไม่ได้ปรับยาตามค่าClCr	ประสานทีมแพทย์ให้มีการสั่งเจาะClCrในผู้ป่วยที่มีการสั่งใช้ยา Ciprofloxacin และเภสัชกรมีการตรวจสอบซ้ำทุกครั้งที่มีการสั่งใช้ยา

การประเมินการใช้ยาบัญชียา จ. และยาปฏิชีวนะโรงพยาบาลบางระกำ จ.พิษณุโลก

กระบวนการดำเนินงาน

การประเมินการใช้ยา แบ่งการประเมินเป็น 2 แบบ

1. **การประเมินการใช้ยา (Drug utilization evaluation ,DUE)** เป็นกระบวนการประกันคุณภาพการใช้ยาที่ได้มีการวางแผนที่เป็นระบบและกระทำต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้มีการใช้ยาอย่างเหมาะสม ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ โดยนำเอากรณีการใช้ยาแต่ละกรณีมาศึกษาในแง่มุมต่างๆ เช่น ความถูกต้องตามข้อบ่งใช้ ,ความเหมาะสมของเกณฑ์การเลือกจ่ายยาเป็นอันดับแรกประกอบกับมูลค่ายา ,ความปลอดภัยและประสิทธิภาพของการใช้ยา ฝ่ายเภสัชกรรมได้กำหนดให้เริ่มทำการประเมินการใช้ยาแบบนี้ในกลุ่มยาต้านจุลชีพที่เพิ่มเข้ามาในกรอบบัญชียาโรงพยาบาลโดยมีการเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกประกอบการสั่งจ่ายด้านจุลชีพ

2. **การทบทวนการใช้ยา (Drug utilization review ,DUR)** เป็นการประเมินการใช้ยาที่เน้นลักษณะของการศึกษาเชิงปริมาณ ว่ามีการใช้ยาตัวใดในปริมาณมากน้อยเพียงใด มีมูลค่าการใช้เท่าใด โดยยังไม่วิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการเลือกใช้ ฝ่ายเภสัชกรรมได้กำหนดให้เริ่มทำการประเมินการใช้ยาแบบนี้ในกลุ่มยาบัญชียา ค และ ง ที่เพิ่มเข้ามาในกรอบบัญชียาโรงพยาบาลโดยมีการเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกประกอบการสั่งจ่ายยาบัญชียา จ.

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ในเวลาราชการ

1. แพทย์ผู้ตรวจต้องการสั่งจ่ายในรายการยาDUEให้แก่ผู้ป่วย จะต้องกรอกแบบบันทึกประกอบการสั่งจ่ายด้านจุลชีพ/แบบบันทึกประกอบการสั่งจ่ายบัญชียา จ. ทุกครั้งที่มีการสั่งจ่าย โดยการกรอกรายละเอียดแพทย์ควรกรอกข้อมูลให้มากที่สุด และข้อมูลที่แพทย์จำเป็นต้องกรอกทุกครั้งก่อนสั่งจ่าย คือ โรคพื้นฐาน(ข้อ 1) , Indicationที่สั่งจ่าย(ข้อ 2) ,ขนาดยาที่ใช้ (ข้อ 3),CrCl(กรณีผู้ป่วยไต) ,ผลการรักษา(ข้อ 7) กรณีเปลี่ยนแปลงการใช้ยาในการรักษา แพทย์ต้องระบุเหตุผลในการปรับเปลี่ยนยา(ข้อ 1) หากแพทย์ผู้สั่งจ่ายเป็นแพทย์Intern ต้องมีแพทย์เฉพาะทางหรือแพทย์Staffเซ็นต์ปิดท้ายเพื่อเป็นการยืนยันการสั่งจ่าย (ภายใน 1 วัน)

- กรณีการปรับเปลี่ยนยาในการรักษา แพทย์ผู้สั่งจ่ายต้องลงผลการรักษาของยาตัวแรก และเหตุผลในการปรับเปลี่ยนขนาดยาหรือใช้ยาต้านจุลชีพตัวใหม่ลงในแบบDUEของยาตัวแรก หากเปลี่ยนไปใช้ยาต้านจุลชีพที่อยู่ในรายการยาDUE แพทย์ผู้สั่งจ่ายต้องกรอกแบบDUEใบที่2 และทำตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2. พยาบาลกรอกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย เช่น ชื่อ-สกุล ,HN ,AN ,ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ(ข้อ 4) ,ผลการเพาะเชื้อ (ข้อ 5)

3. IPDนำใบDUE พร้อมใบcopy order มารับยาที่ห้องยา เภสัชกรตรวจดูใบDUE และorder ห้องยาจ่ายยาและคืนใบDUE ให้IPD เพื่อเก็บในชาร์จผู้ป่วย กรณีต้องเซ็นต์จากแพทย์staff ให้แยกไว้ในแฟ้มเพื่อเตรียมให้แพทย์เซ็นต์ก่อนเก็บเข้าชาร์จผู้ป่วย พยาบาลติดตามการเซ็นต์ยืนยันการสั่งจ่ายของแพทย์staff

4. เภสัชกรติดตามการใช้ยาของผู้ป่วย รวมถึง กรอกรายละเอียดในส่วนของ ADR (ข้อ 6) ,การใช้ยาอื่นๆของผู้ป่วย ,วันที่เริ่มใช้ยา(ข้อ 8) ,รวมมูลค่ายา(ข้อ 9) หากพบข้อสงสัยในการใช้ยาของผู้ป่วยให้เรียนปรึกษาการใช้ยาจากแพทย์ผู้สั่งจ่ายหรือแพทย์เฉพาะทาง / แพทย์Staff

5. การประเมินเงื่อนไขการใช้ยาของแพทย์และเภสัชกรเกิดข้อขัดแย้งกัน ควรมีการประเมินเงื่อนไขการใช้ยาดังนั้นร่วมกันซ้ำอีกครั้ง อาจทำขณะมีการสั่งใช้ยา หรือหลังหยุดใช้ยาแล้วก็ได้
6. รายงานผลการทำDUEทุกเดือน และประเมินผลทุก 3 เดือน เพื่อทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ในการใช้ยา
7. การดำเนินงานจะเริ่มทดลองปฏิบัติในผู้ป่วยที่มีการสั่งใช้ยา Amoxycilin + Clavulonate injection 1.2 g.

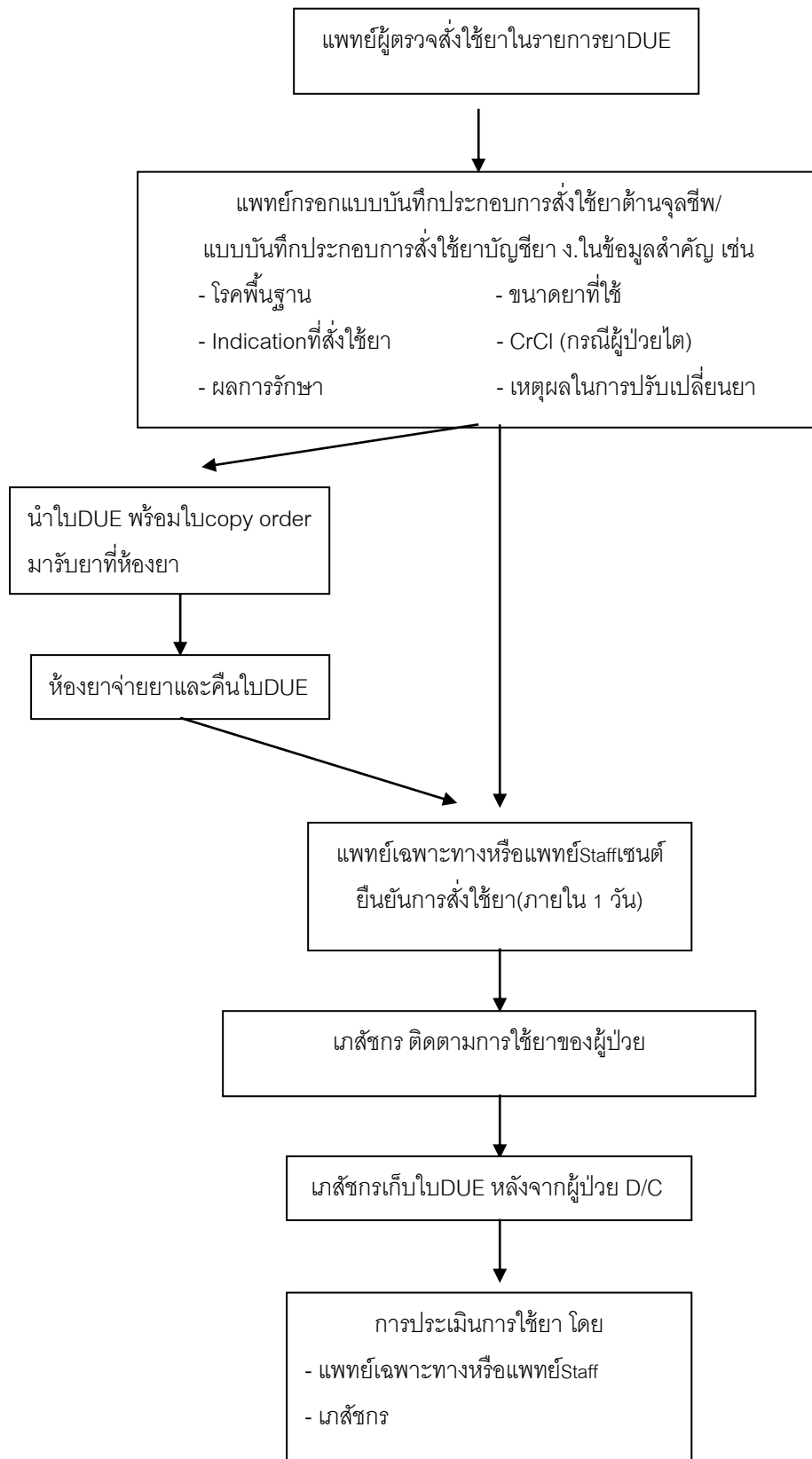
นอกเวลาราชการ

แพทย์ผู้สั่งใช้ยาและพยาบาลกรอกใบDUE และนำใบDUE พร้อมพร้อมใบcopy order มารับยาที่ห้องยาตามปกติ กรณีต้องเซ็นต์ยืนยันการสั่งใช้ยาจากแพทย์staff อนุโลมให้มีการใช้ยาไปก่อนและตามเกณฑ์ในเวลาราชการ เภสัชกรเข้าตามใบDUE ในเวลาราชการ

กรณีสั่งยาทางโทรศัพท์

พยาบาลกรอกใบDUE และนำใบDUE พร้อมใบcopy order มารับยาที่ห้องยาตามปกติ อนุโลมให้แพทย์ผู้สั่งใช้ยาและแพทย์staffเซ็นต์ยืนยันการสั่งใช้ยาในเวลาราชการ หรือในวันรุ่งขึ้น เภสัชกรเข้าตามใบ DUE ในเวลาราชการ

การสั่งใช้ยาที่ต้องประเมินการใช้ยา

การสั่งใช้ยาที่ต้องประเมินการใช้ยาหอผู้ป่วยนอก

